

Хомосексуални парови или „истосполни“, како их овде називају, биће изједначени у свим правима са бисексуалном брачном заједницом. Тако ће истополни партнери у Словенији убудуће моћи не само да се венчавају као сав остали свет уместо регистрација пред општинским органом, него ће усвајати и децу те наслеђивати имовину преминулог брачног друга. Све то су новости новог породичног законика које су представили министар правосуђа Алеш Залар и министар рада и породице Иван Светлик на новинарској конференцији.

Упркос негодовању конзервативних кругова у Словенији, предлог закона је ушао у процедуру и извесно је да ће га владајућа коалиција потврдити. Тако ће међу бројним предизборним обећањима, изједначавање хомосексуалне са класичном (брачном) заједницом, бити прво које ће влада премијера Борута Пахора спровести из речи у дела. Представници власти потребу за изменама породичног законика објашњавају не само жељом да модерна словеначка држава прати савремена решења те проблематике у Европи и развијеном свету, него и чињеницом да постојећи закон о брачној заједници и породичним односима датира из времена СФРЈ, тачније из 1976. године.

Министарка полиције Катарина Кресал, иначе председница словеначких либерала, одржала је реч дату бирачима да ће странка непопустљиво захтевати спровођење „једнакости свих пред законом“. Одлучност да истополне заједнице потпуно изједначе са бисексуалним, четири странке које су победиле на страначким изборима пре тачно годину дана, записале су и у коалиционом уговору. Нови породични закон, осим радикалног поправљања положаја хомосексуалаца у словеначком друштву, доноси и нова решења за бољи положај и заштиту дечјих права.

Против нових решења бори се Људмила Новак, шефица странке Нова Словенија, уверена да ће улазак усвојене деце у „истосполну везу“ бити штетан за малишане, јер су им „за здрав развој потребни и отац и мајка“. Новакова је тим речима најавила бурну јавну расправу о новом породичном закону, па чак и референдум, иако се већи део закона бави положајем деце, с обзиром на пораст броја малишана које су надлежне службе одузеле родитељима због недостатка бриге, физичког насиља и занемаривања. Нови закон предвиђа и нов имовински режим међу брачним друговима путем склапања женидбених уговора а најављује и увођење нових облика склапања брачне заједнице који ће бити мање формализовани.

Министри Светлик и Залар истичу да је новим закон уређено породично право, а у интересу користи детета јача утицај државе на односе унутар породице. Зато је појам „породице“ у законнику сада третиран шире, па више не диктира постојање заједнице у којој дете има оба родитеља, већ први пут признаје и „правне последице животне заједнице две особе истог пола које нису склопиле формалан брак“.

Признавање права хомосексуалним паровима да усвајањем детета постану родитељи „плод је праксе уставног суда и судске праксе редовних судова”, каже министар Залар, уз допуну министра Светлика да изједначење заједница истополних партнера са другим породичним заједницама јесте поштовање устава који „искључује разликовање у односу на сексуално опредељење”. Укратко, странке владајуће коалиције истичу да нов породични законик гарантује заштиту основних људских права, с чиме се не слаже првак опозиције Јанез Јанша, убеђен да „овакво решење – према природним законима не спада у словеначки правни оквир”. Министарка Кресал упозорава опоненте и да нов породични законик укида дискриминацију према декларацији о људским правима, као и да нов концепт породице предвиђа шире законско разумевање суживота у коме пол партнера више није законска препрека за оснивање породице.

Нови словеначки закон забрањује физичко (телесно) кажњавање детета, уводи заступника дечијих права, преноси одлучивање са центара за социјални рад на судове, изједначава истополне брачне везе са разнополним, уводи савремен модел породичне заједнице „у комбинацију одрасли и деца”, тврди Ана Водичар, генерална директорка словеначког директората за породицу. Како она објашњава, нов породични законик дефинише породицу као заједницу детета са једним или оба родитеља односно другом одраслом особом ако та трајно брине за дете. Кључан новитет је да „породицу ствара дете”, а „ако нема детета, нема ни породице”.

(Политика)